

Tunnusluvut tutuksi ja käyttöön

Matti Vornanen, ProAgria Itä-Suomi

Matti Vornanen

ProAgrialla vuodesta 2019

Toimialue pääasiassa Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala

- Pitkän ja lyhyen aikavälin laskelmat (investoinnit, tuotantosuunnanmuutokset, talouden seuranta)
- Omistajanvaihdokset (suunnittelu, laskelmat, verot)
- Tilinpäätökset ja verosuunnittelu

matti.vornanen@proagria.fi

044-4314909

ProAgria

ProAgria Itä-Suomi

TALOUSOSAAMISALUEET

TILIPALVELUT

EVL

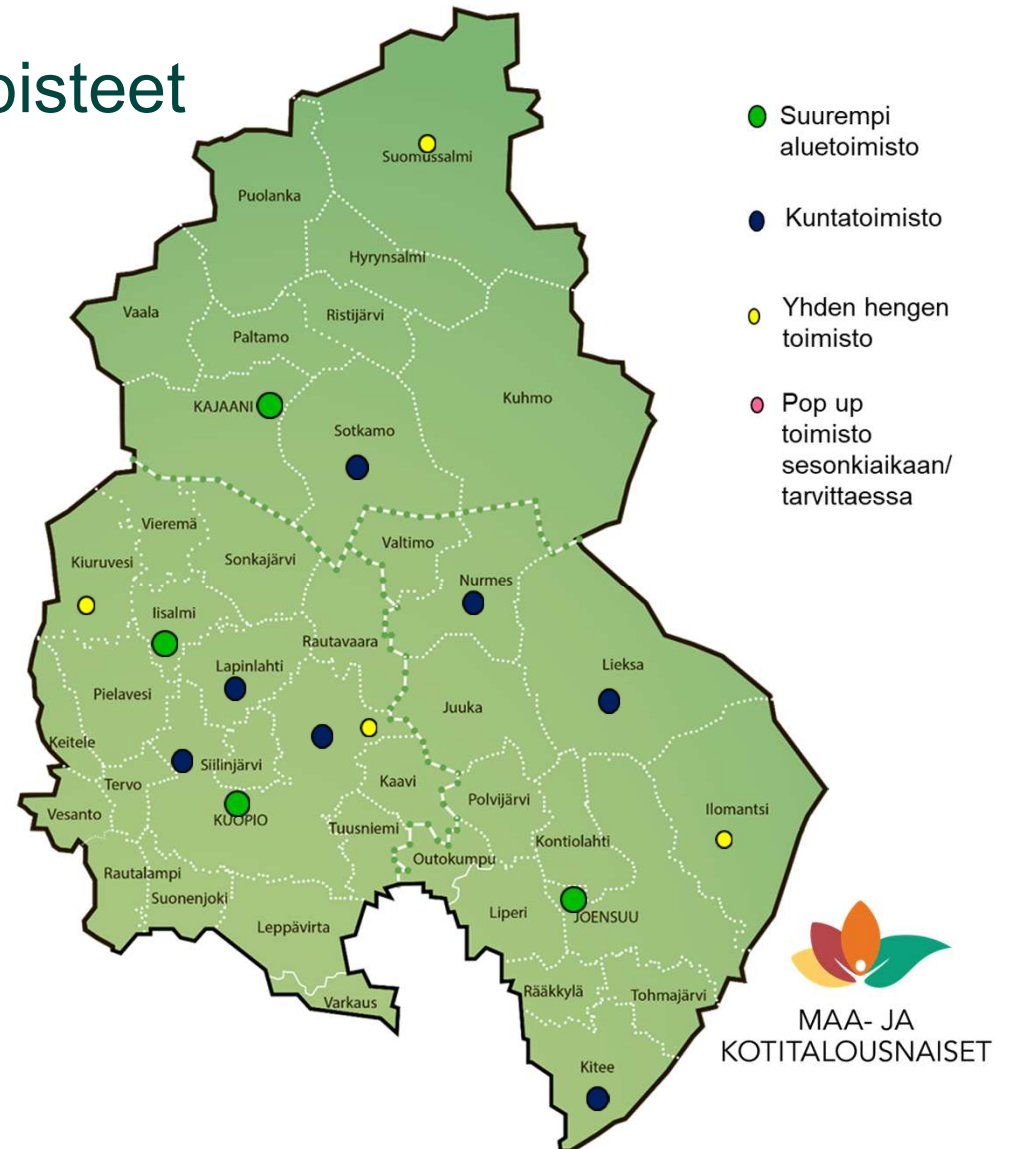
MVL

Strategia, johtaminen ja talous

Omistusjärjestelyt ja lainopilliset palvelut

Toimipisteet

Esityksen osiot

1. Taloussuunnittelun perusteet (Motivaatio, näkökulma)
2. Arkielämän tunnuslukuja (Eri tuotantosunnat)
3. Talouden tunnusluvut (Tärkeimmät)
4. Talousanalyysi yhdessä (Esimerkit)
5. Evästys omatoimiseen analyysiin + vertailuaineistot

Tavoitteet tälle luennolle

Oppia! Ja antaa:

Ajatusta ja kiinnostusta omasta taloudesta

Perustietoa taloudesta

Muutamia tärkeimpiä tunnuslukuja

Näyttää malli, jotta voisi laskea itsekin

-> Oman talouden seuraamiseen, mahdollinen kynnys madaltuu

Jos joku alkaa kahvikupin ääressä ruutupaperille laskemaan
tämän jälkeen niin, erittäin hyvä!

1A. Miksi säännöllistä talouden seuranta/suunnittelua?

Tarpeita on niin monia, kuin on yrityksiä:

- Yritystoiminta on vasta alkanut
- Tuotannossa isoja muutoksia, tilannekatsaus
- Tulee yksi yllättävä kuluerä
- Uusi investointi, vuokraus ym. hankinta
- Kassa on aina tyhjä
- ”Onko tämä kannattavaa ollenkaan?”
- Ei varsinaista syytä, mutta löytyykin jotain, mitä ei ole ennen hoksannut
- Ulkoinen syy, esim. pankki
- Rahaa on ja reilusti, miten käyttää rahaa järkevästi?
- Välitilinpäätös, verosuunnittelu, budjetointi (Taloustilanne tutuksi ympäri vuoden)

1B. Taloussuunnitteluun vaikuttavia asioita

Yrityksen tulevaisuuden näkymät ja strategia

SPV, luopuminen

=Onko jatkajia vai ulkopuoliselle myynti? Miten omistajanvaihdos tapahtuisi paperilla? Mitä tapahtuu SPV jälkeen?

Yritystoiminnan aloittaminen

=Tuotanto, tulo- ja menorakenne tutuksi. Ensiaskelille varmuus, että tehdään oikeita asioita.

Investointi

=Kannattavuuden arviointi, maksuvalmius, rahoitustarve. Miten ylösajovaiheen jälkeen menee?

1B. Taloussuunnitteluun vaikuttavia asioita

Yrityksen tulevaisuuden näkymät ja strategia

Tuotannon ja taloudellisen tuloksen vaihtelut =Riskilaskelmat. ”Miten pärjätään, jos...?”

Tuotannon alasajo, lopettaminen

=Monenko vuoden päästä? Myyntierien jaksotus, ja miten alasajon jälkeen?

Korjuustrategia, koneketjut

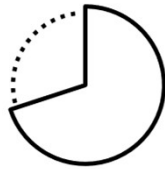
=Mitä tehdään itse, mitä teetetään urakoitsijalla?

Pieniäkin päätöksiä tehdessä, päätösten tulee olla linjassa isoihin linjoihin -> johdonmukaisuus.

Tilan strategian pitäisi ohjata mihin suuntaan taloutta viedään

1C. Talouden suunnittelu ja seuranta

Lyhyt aikaväli- Tulos/kassabudjetti

- Nähdään miten kassa (maksuvalmius) riittää vuoden aikana
- Välitilinpäätös valmistuu samalla, budjetin myötä (tuloslaskelmaennuste)
- Päivitys ja seuranta säännöllistä, esim 3kk välein

Pitkä aikaväli- Taloussuunnitelma, "Likwi"

- Nähdään maksuvalmiuden, kannattavuuden ja vakavaraisuuden kehitys
- Pitkän aikavälin suunta vaikuttaa lyhyen aikavälin päätöksiin
- Päivitys ja seuranta, toteutuneen kirjanpidon mukaan (vuoden päästä) tai budjetissa ilmenneen tarpeen mukaan heti (keskellä vuotta)

1D. Talousuunnitelma- Pitkä aikaväli

Laskelma tehdään, mitäs
sitten?

- Otetaan opiksi, tiedetään enemmän, varaudutaan
- Mitä parannetaan?
- Mitä tehdään/ei tehdä jatkossa?
- Mihin suuntaan mennään?

Karkea maksuvalmius		Budjetti 2025	Riski 2025
Liikevaihto		483 000,00 €	458 850,00 €
Menot		- 319 500,00 €	- 336 315,79 €
Käyttökate		163 500,00 €	122 534,21 €
Korot		- 21 948,00 €	- 21 948,00 €
Verot		- 12 550,00 €	- 8 000,00 €
Lyhennykset		- 56 000,00 €	- 56 000,00 €
Investoinnit		- 27 500,00 €	- 10 000,00 €
Yksityistalouden tulot		- €	- €
Yksityistalouden menot		- 40 000,00 €	- 40 000,00 €
Kassa yli/alijäämä		5 502,00 €	- 13 413,79 €
Lainasaldo vuoden alussa		598 126,00 €	598 126,00 €
Lainasaldo vuoden lopussa		542 126,00 €	542 126,00 €
KASSAVARAT VUODEN ALUSSA		30 000,00 €	30 000,00 €
KASSAVARAT VUODEN LOPUSSA		35 502,00 €	16 586,21 €
MAKSUVALMIUS ja toiminta- tunnusluvut			
Menojen osuus liikevaihdosta	Hyvä alle 65% Heikko yli 75%	66,1 %	73,3 %
Korvausinvestoinnit per liikevaihto	Suositus yli 5%	5,7 %	2,2 %
Kassaylijäämä/LV	Hyvä yli 8% Heikko alle 2%	1,1 %	-2,9 %
Kassan riittävyys, päivää	Suositus yli 45 pv	23	23
VAKAVARAISUUS ja rahoitus- tunnusluvut			
Lainaa/LV	Hyvä alle 0,5 Heikko yli 1,5	1,24	1,30
Lainaa per käyttökate (ykstal väh)	Suositus alle 6	4,8	7,2
Lyhennykset per liikevaihto	Suositus alle 10%	11,6 %	12,2 %
Lainanhoitomienot YHT per liikevaihto	Suositus alle 15%	16,1 %	17,0 %
Lainojen takaisinmaksuaika, vuotta		11	11
Rahoituskorot keskiarvo		3,8 %	3,8 %
YKSITYISTALOUS			
Yksityistalouden kulutus per kk NETTO	Huomioi todelliset kulut	3 333 €	3 333 €

2A. Arkielämän tunnuslukuja

Mitä tilan töissä mietitään?

- Käytännön asioita, konkretiaa
- Eri osa-alueiden asiantuntijoiden suusta:
 - ”Päätettävä mitä seurataan, ja seurataan tavoitteiden toteutumista”
- Valitsee muutaman tärkeimmän, ja keskittyy niihin

2B. Arkielämän tunnuslukuja

Mitä tilan töissä mietitään?

Kasvintuotanto- ja puutarhapuoli

1. Satotaso ja eurot
 - A: Satotaso KG/ha tai tuotot €/ha. MYÖS: per taimi tai m²
 - B: Tukieurot per kasvi tai ha (myös osuus kokonaistuotoista)
 - C: Markkinahinnan muutokset (vaikutus suoraan katetuottoon)
2. Tuotantokustannus, esim. nurmelle snt/ka-kg
3. Satotasojen kehittämiseen, esim. maan happamuus pH ja lannoitteista
Typpi/Fosfori/Kalium KG/ha

2C. Arkielämän tunnuslukuja

Mitä tilan töissä mietitään?

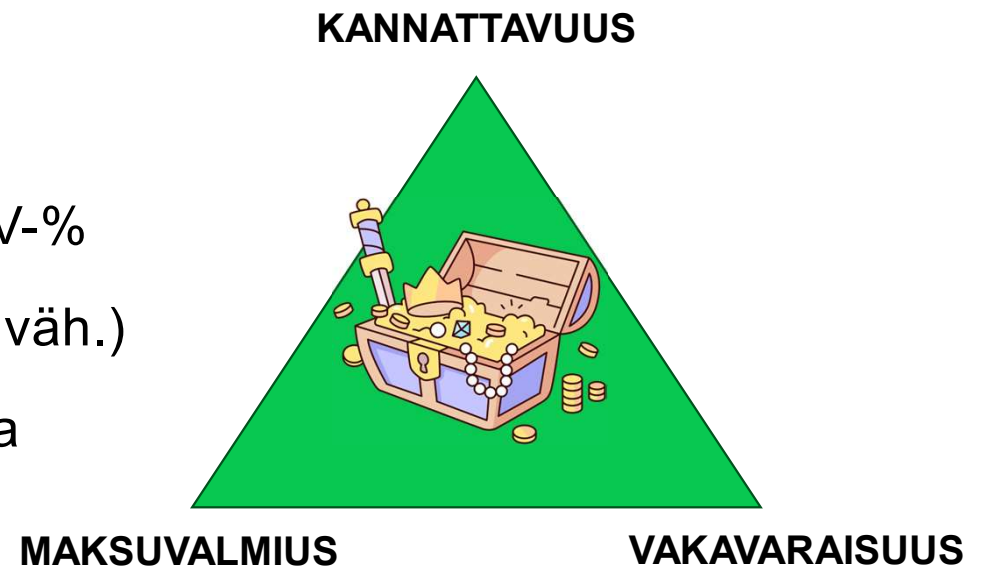
Kotieläinpuoli

1. KPI-mittarit (Minun maatila ja Valma apuna), esim. maitomäärän kehittyminen
2. Teurasraportit, esim. päiväkasvu g/pvä, lihakkuus/rasvaisuus-luokitukset
3. Ennusteet ja lähiajan tekemiset, esim. siemennysten ajantaisaisuus, tiihehtymisten onnistuminen, ennuste lypsävien määrästä
4. Rehukustannus €/L tai €/tankki tai €/liha-kg. Mikä osuus tuotosta menee suoraan kustannukseksi + vertailu saatuihin tuottoihin

3A. Yleispätevät tunnusluvut

Kertovat useammasta talouden osa-alueesta

- Menot/LV-% tai Käyttökate-%
- Lyhennykset tai lainahoitomenot/LV-%
- Lainamäärä per käyttökate (ykstal.väh.)
- Lainojen takaisinmaksutahti, vuotta
- Korvausinvestoinnit/LV-%

Nämä pystyy laskemaan helpostikin esim. Verolomakkeelta ja tilinpäätöstulosteista!

3B. Tunnusluvut- KANNATTAVUUS

KANNATTAVUUS

- Kertoo talouden suorituskyvystä ja suunnasta

- Syntyykö voittoa vai tappiota?

➔ Maatiloilla tärkeimmät

1. Käyttökate-% tai menot/LV

2. Kannattavuuskerroin

3. Oman pääoman tuotto-%

4. Työn tuotto €/h

Menot / LV (riippuu paljon tuotantosunnasta)

Hyvä alle 60-65% | Heikko yli 75-80%

Kannattavuuskerroin

Tavoite yli 1,0 (kattaa palkan ja oman pääoman koron)

Oman pääoman tuotto-%

Hyvä yli 15% | Kohtalainen 5-15% | Heikko alle 5%

Työn tuotto €/h

Tavoitteen mukainen palkka? Esim. 17e/h

Menot/liikevaihto-%	Kannattavuuskirjanpito				
Vuosi	2019	2020	2021	2022	2023 e
Lypsykarjatilat	70 %	69 %	69 %	68 %	70 %
Muut nautakarjatilat	72 %	73 %	74 %	70 %	73 %
Sikatilat	79 %	78 %	85 %	92 %	91 %
Viljatilat	72 %	70 %	69 %	65 %	78 %

3C. Tunnusluvut- VAKAVARAISUUS

- Kertoo yrityksen rahoituksen ja pääomarakenteesta.
- Kattaako toiminta rahoitukselliset velvoitteet?

➔ Maatiloilla tärkeimmät, esim.

1. Omavaraisuusaste-%
2. Lainamäärä/LV
3. Lainamäärä/Käyttökate
4. Lainanhoitomenot/LV-%

Omavaraisuusaste- %

Hyvä yli 50% | Kohtalainen 25-50% | Heikko alle 25%

Lainamäärä/LV (suhteellinen velkaantuneisuus)

Hyvä alle 0,5 | Kohtalainen 0,5-1,5 | Heikko yli 1,5

Lainamäärä/käyttökate (yks.talous vähennetty)

Suositus alle 6

Lainanhoitomenot/LV

Suositus alle 15%

3D. Tunnusluvut- MAKSUVALMIUS

- Kertoo miten yritys selviytyy juoksevista kuluista

→ Maatiloilla käytännössä kassavirran arviointia

=Dynaaminen maksuvalmius

1. Kassaylijäämä 1.1.- 31.12.

2. Kassan määrä ja riittävyys, päivää

3. Tulorahoitus vs. velvoitteet

→ Muussa yritystoiminnassa myös taseesta johdettuja lukuja

=Staattinen maksuvalmius

1. Quick-ratio

2. Current-ratio

MAKSUVALMIUS

Vuosittainen ylijäämä per Liikevaihto- %

Hyvä yli 8% | Kohtalainen 2-8% | Heikko alle 2%

Kassan riittävyys, päivää (tuotantosuunnan luonne!!)

-Jos tulot tulevat ympäri vuoden:

Suositus yli 45pv

-Toinen ohje:

Kassassa ja puskuritilillä olisi hyvä olla 10-20%/LV varaa

4. Talousanalyysi yhdessä

Kysymyksiä?

Seuraavaksi katsotaan esimerkein laskelmia läpi

Maksuvalmius

Ennustevuodet: tuotannon taso vakio, kulurakenne hyvä, kassa lievällä plussalla

TUNNUSLUKU maatalia 2.4.2025 - Maksuvalmius
Yhteensä
Perusversio 27.3.2025 / kausi 2024 - 2033

Tilanne ok?

Ajettu: 31.03.2025 12.35.50	Toteuma 2024	Suunnitelma 2025	Suunnitelma 2026	Suunnitelma 2027	Suunnitelma 2028	Suunnitelma 2029	Suunnitelma 2030	Suunnitelma 2031	Suunnitelma 2032	Suunnitelma 2033
Maatalouden tulot	463 000	483 000	483 000	483 000	483 000	483 000	483 000	483 000	483 000	483 000
Maatalouden menot	-309 500	-319 500	-319 500	-319 500	-319 500	-319 500	-319 500	-319 500	-319 500	-319 500
Menot % tuloista	67	66	66	66	66	66	66	66	66	66
MAATALOUDEN TULOT - MENOT	153 500	163 500	163 500	163 500	163 500	163 500	163 500	163 500	163 500	163 500
YRITYSTOIMINNAN TULOT - MENOT	153 500	163 500	163 500	163 500	163 500	163 500	163 500	163 500	163 500	163 500
Yritystoiminnan korko- ja rahoitustulot	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Yritystoiminnan korko- ja rahoitusmenot	-24 000	-23 948	-21 828	-19 753	-17 795	-15 646	-13 548	-11 468	-9 381	-7 324
Yritystoiminnan osuus veroista	-17 506	-13 950	-16 355	-18 533	-20 862	-23 080	-25 076	-26 888	-28 708	-30 435
YRITYSTOIMINNAN TULORAHOITUS	113 994	127 602	127 317	127 214	126 843	126 774	126 876	127 144	127 411	127 741
Yritystoiminnan lainojen lyhennykset	-56 000	-56 000	-56 000	-56 000	-56 000	-56 000	-56 000	-56 000	-56 000	-56 000
YRITYSTOIMINNAN KASSAJÄÄMÄ	57 994	71 602	71 317	71 214	70 843	70 774	70 876	71 144	71 411	71 741
Yksityistalouden muut menot	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
KOKO TALOUDEN KASSAJÄÄMÄ	17 994	31 602	31 317	31 214	30 843	30 774	30 876	31 144	31 411	31 741
Maatalouden investoinnit	-27 500	-27 500	-27 500	-27 500	-27 500	-27 500	-27 500	-27 500	-27 500	-27 500
Myyntien arvonlisäverot	50 900	53 700	53 700	53 700	53 700	53 700	53 700	53 700	53 700	53 700
Ostojen arvonlisäverot	-59 600	-61 000	-61 000	-61 000	-61 000	-61 000	-61 000	-61 000	-61 000	-61 000
Alv-tilitysmeno / Alv-palautustulo	13 700	8 700	7 300	7 300	7 300	7 300	7 300	7 300	7 300	7 300
YLI/ALIJÄÄMÄ	-4 506	5 502	3 817	3 714	3 343	3 274	3 376	3 644	3 911	4 241
KASSAVARAT 31.12.	45 494	50 996	54 814	58 528	61 871	65 145	68 521	72 165	76 076	80 317
Lainat 31.12.	598 126	563 000	507 000	451 000	395 000	339 000	283 000	227 000	171 000	115 000
VELAT YHTEENSÄ 31.12.	598 126	563 000	507 000	451 000	395 000	339 000	283 000	227 000	171 000	115 000

Kannattavuus-
laskelma

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
LIIKEVAIHTO	463 000	483 000	483 000	483 000	483 000	483 000	483 000	483 000	483 000	483 000
KOKONAISTUOTTO	463 000	483 000	483 000	483 000	483 000	483 000	483 000	483 000	483 000	483 000
Menot	-309 500	-319 500	-319 500	-319 500	-319 500	-319 500	-319 500	-319 500	-319 500	-319 500
Menot + ostarvar.var. muutos %	-66,8	-66,1	-66,1	-66,1	-66,1	-66,1	-66,1	-66,1	-66,1	-66,1
Yritt. palkkavaatimus	-59 500	-59 500	-59 500	-59 500	-59 500	-59 500	-59 500	-59 500	-59 500	-59 500
KÄYTTÖKATE	94 000	104 000	104 000	104 000	104 000	104 000	104 000	104 000	104 000	104 000
Käyttökate-%	20,3	21,5	21,5	21,5	21,5	21,5	21,5	21,5	21,5	21,5
Poistot (käyvät arvot)	-72 800	-69 184	-65 883	-62 867	-60 111	-57 588	-55 278	-53 162	-51 220	-49 438
LIIKETULOS	21 200	34 816	38 117	41 133	43 889	46 412	48 722	50 838	52 780	54 562
Liiketulos-%	4,6	7,2	7,9	8,5	9,1	9,6	10,1	10,5	10,9	11,3
Korko- ja rahoitustuotot	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Korko- ja rahoitusmenot	-24 000	-23 948	-21 828	-19 753	-17 795	-15 646	-13 548	-11 468	-9 381	-7 324
NETTOTULOS	-800	12 868	18 289	23 379	28 094	32 765	37 174	41 370	45 399	49 238
Nettotulos-%	-0,2	2,7	3,8	4,8	5,8	6,8	7,7	8,6	9,4	10,2
Oman pääoman korkovaatimus	-12 445	-24 842	-25 221	-26 137	-27 158	-28 277	-29 492	-30 804	-32 207	-33 697
YRITTÄJÄN VOITTO	-13 245	-11 974	-6 932	-2 757	936	4 489	7 681	10 566	13 191	15 541
TASE										
Oma pääoma	624 768	622 312	643 747	668 093	694 826	724 012	755 610	789 592	825 782	864 085
Velat	598 126	563 000	507 000	451 000	395 000	339 000	283 000	227 000	171 000	115 000
TASE YHTEENSÄ 31.12.	1 222 894	1 185 312	1 150 747	1 119 093	1 089 826	1 063 012	1 038 610	1 016 592	996 782	979 085
TUNNUSLUKUJA										
Omavaraisuusaste-%	51	52	56	60	64	68	73	78	83	88
Velat % liikevaihdosta	129	116	105	93	81	70	58	47	35	24
Velat / käyttökate	6,36	5,41	4,87	4,34	3,80	3,26	2,72	2,18	1,64	1,11
Velat / käyttökate ennen palkkavaatimusta	3,90	3,44	3,10	2,76	2,42	2,07	1,73	1,39	1,05	0,70
Kokonaispääoman tuotto-%	3,8	3,1	3,4	3,8	4,2	4,5	4,8	5,2	5,5	5,7
Oman pääoman tuotto-%	-0,3	2,1	2,9	3,6	4,1	4,6	5,0	5,4	5,6	5,8
Oman pääoman korkovaatimus-%	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Yrittäjätulo euroa / vuosi	58 700	72 368	77 789	82 879	87 594	92 265	96 674	100 870	104 899	108 738
Työansio euroa / vuosi	46 255	47 526	52 568	56 743	60 436	63 989	67 181	70 066	72 691	75 041
Työmäärä tunteina	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Työmäärä htv	2,02	2,02	2,02	2,02	2,02	2,02	2,02	2,02	2,02	2,02
Työtuntiansio euroa / tunti	13,22	13,58	15,02	16,21	17,27	18,28	19,19	20,02	20,77	21,44
Kannattavuuskerroin	0,82	0,86	0,92	0,97	1,01	1,05	1,09	1,12	1,14	1,17

TALOUSANALYYSI, TASETTA EI MUODOSTETTU								
Karkea maksuvalmius		Budjetti 2025	Riski 2025	Vaihtoehto V1	Vuosi 2	Vuosi 3	Vuosi 4	Vuosi 5
Liikevaihto		483 000,00 €	458 850,00 €	507 150,00 €	507 150,00 €	507 150,00 €	507 150,00 €	507 150,00 €
Menot		- 319 500,00 €	- 336 315,79 €	- 319 500,00 €	- 319 499,00 €	- 319 498,00 €	- 319 497,00 €	- 319 496,00 €
Käyttökate		163 500,00 €	122 534,21 €	187 650,00 €	187 651,00 €	187 652,00 €	187 653,00 €	187 654,00 €
Korot		- 21 948,00 €	- 21 948,00 €	- 20 685,00 €	- 18 725,00 €	- 16 765,00 €	- 14 805,00 €	- 12 845,00 €
Verot		- 12 550,00 €	- 8 000,00 €	- 17 000,00 €	- 18 000,00 €	- 19 000,00 €	- 20 000,00 €	- 21 000,00 €
Lyhennykset		- 56 000,00 €	- 56 000,00 €	- 56 000,00 €	- 56 000,00 €	- 56 000,00 €	- 56 000,00 €	- 56 000,00 €
Investoinnit		- 27 500,00 €	- 10 000,00 €	- 27 500,00 €	- 27 500,00 €	- 27 500,00 €	- 27 500,00 €	- 27 500,00 €
Yksityistalouden tulot		- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
Yksityistalouden menot		- 40 000,00 €	- 40 000,00 €	- 40 000,00 €	- 40 000,00 €	- 40 000,00 €	- 40 000,00 €	- 40 000,00 €
Kassa yli/alijäämä		5 502,00 €	- 13 413,79 €	26 465,00 €	27 426,00 €	28 387,00 €	29 348,00 €	30 309,00 €
Lainasaldo vuoden alussa		619 000,00 €	619 000,00 €	619 000,00 €	563 000,00 €	507 000,00 €	451 000,00 €	395 000,00 €
Lainasaldo vuoden lopussa		563 000,00 €	563 000,00 €	563 000,00 €	507 000,00 €	451 000,00 €	395 000,00 €	339 000,00 €
KASSAVARAT VUODEN ALUSSA		30 000,00 €	30 000,00 €	30 000,00 €	56 465,00 €	83 891,00 €	112 278,00 €	141 626,00 €
KASSAVARAT VUODEN LOPUSSA		35 502,00 €	16 586,21 €	56 465,00 €	83 891,00 €	112 278,00 €	141 626,00 €	171 935,00 €
MAKSUVALMIUS ja toiminta- tunnusluvut								
Menojen osuus liikevaihdosta	Hyvä alle 65% Heikko yli 75%	66,1 %	73,3 %	63,0 %	63,0 %	63,0 %	63,0 %	63,0 %
Korvausinvestoinnit per liikevaihto	Suositus yli 5%	5,7 %	2,2 %	5,4 %	5,4 %	5,4 %	5,4 %	5,4 %
Kassaylijäämä/LV	Hyvä yli 8% Heikko alle 2%	1,1 %	-2,9 %	5,2 %	5,4 %	5,6 %	5,8 %	6,0 %
Kassan riittävyys, päivää	Suositus yli 45 pv	23	23	23	43	64	86	108
VAKAVARAISUUS ja rahoitus- tunnusluvut								
Lainaa/LV	Hyvä alle 0,5 Heikko yli 1,5	1,28	1,35	1,22	1,11	1,00	0,89	0,78
Lainaa per käyttökate (ykstal väh)	Suositus alle 6	5,0	7,5	4,2	3,8	3,4	3,1	2,7
Lyhennykset per liikevaihto	Suositus alle 10%	11,6 %	12,2 %	11,0 %	11,0 %	11,0 %	11,0 %	11,0 %
Lainanhoitomienot YHT per liikevaihto	Suositus alle 15%	16,1 %	17,0 %	15,1 %	14,7 %	14,3 %	14,0 %	13,6 %
Lainojen takaisinmaksuaika, vuotta		11	11	11	10	9	8	7
Rahoituskorot keskiarvo		3,7 %	3,7 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %
YKSITYISTALOUS								
Yksityistalouden kulutus per kk NETTO Huomioi todelliset kulut		3 333 €	3 333 €	3 333 €	3 333 €	3 333 €	3 333 €	3 333 €

5A. Evästys omatoimiseen analyysiin

**Voit tehdä johtopäätöksiä myös
verolomakkeiden perusteella**

Liikevaihdon määrä = 483 000€

- TULOT-(osingot + var.tuloutus)
- Lisäksi vähennettäisiin esim. tuloutus yksityiskäytöstä, jos olisi summa

ProAgria

2 Tuloverolaskelma (kaikki maatilat yhteensä)		Muistiinpanot		Verotus	
A Maatalouden tulot		euroa	snt	euroa	snt
Arvonlisäverollinen myynti 25,5 % (24 % ennen 1.9.2024)				40 000	
1 Myyntitulot kotieläimistä (ilman arvonlisäveroa, ei jaksotettuja myyntituloja)					
2 Jaksotettavat myyntitulot kotieläimistä vuonna 2024					
3 Vuoden 2024 tuloksi jaksotetut myyntitulot kotieläimistä (vuosilta 2022–2024)					
4 Muut myyntitulot (ilman arvonlisäveroa)					
Arvonlisäverollinen myynti 14 %				300 000	
5 Kotieläintuotteiden myyntitulot (ilman arvonlisäveroa)				15 000	
6 Kasvinviljelytuotteiden myyntitulot (ilman arvonlisäveroa)					
Arvonlisäverollinen myynti 10 %					
7 Majoituspalveluiden yms. myyntitulot (ilman arvonlisäveroa)					
Maatalouden arvonlisäverottomat tulot, alv 0 %				125 000	
8 Valtiolta saadut tuet					
9 Muut arvonlisäverottomat tuet ja korvaukset				13 500	
10 Tasausvarauksen suora tuloutus					
11 Muut maatalouden arvonlisäverottomat tulot (esim. pellon vuokratulot)					
12 Tuloutus yksityiskäytöstä, jos yksityis- tai metsätalouden menot on vähennetty muistiinpanoissa					
13 Muut lisäykset (esim. arvonlisäveron alarajahuojennus tai energiatuotteiden valmisteveron palautukset)				3 000	
Osingot ja ylijäämät					
14 Osingot julkisesti noteeratuista yhtiöistä					
Veronalainen osuus					
15 Osingot muista kuin julkisesti noteeratuista yhtiöistä					
Veronalainen osuus					
16 Ylijäämät julkisesti noteeratuista osuuskunnista Suo- mesta, muista EU/ETA-maista ja sellaisista ETAn ulkopuo- lisista maista, joiden kanssa Suomella on verosopimus					
Veronalainen osuus					
17 Ylijäämät muista kuin julkisesti noteeratuista osuuskun- nista Suomesta, muista EU/ETA-maista ja ETAn ulkopuo- lisista maista		2 000			
Veronalainen osuus				500	
Tulot yhteensä				497 000	

5B. Evästys omatoimiseen analyysiin

Muuttuvien ja kiinteiden kulujen määrä

= 319 500€

- MENOT-(lisävähennykset-korkomenot-poistot)
- Lisäksi vähennettäisiin esim. Tasausvaraus, jos olisi tehty

TULOT: 483 000€

MENOT: -319 500€

KORKOMENOT+K.tuotot: -21 948€

VEROT (tuloksen mukaan): -12 550€

YKSITYISTALODEN OTOT -40 000€

TULORAHOITUKSEN MÄÄRÄ: 89 002€

B Maatalouden menot	Muistiinpanot		Verotus	
	euroa	snt	euroa	snt
1 Palkat.....			15 000	
2 Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 25,5 % (24 % ennen 1.9.2024) ilman arvonlisäveroa.			268 500	
3 Jaksotettavat kotieläinten hankintamenot vuonna 2024				
4 Vuoden 2024 poistona vähennettävät jaksotetut kotieläinten hankintamenot (vuosilta 2022–2024)				
5 Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 14 % (ilman arvonlisäveroa)			5 000	
6 Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 10 % (ilman arvonlisäveroa)			31 000	
7 Muut maatalouden arvonlisäverottomat menot 0 %			90 338	
8 Poistot				
9 Verovuodelta tehty tasausvaraus			23 948	
10 Korkomenot			2 550	
11 Muut vähennykset (esim. lisävähennykset ja koulutusvähennys)			436 336	
Menot yhteensä				
Maatalouden tulos			60 664	
Maatalouden tappio				

Tällä summalla pitää pystyä kattamaan lainanlyhennykset, investoinnit.

Mahdollinen ylijäämä jää kassavaroihin tai käytetään muutoin yritystä hyödyttäväksi.

Harjoituksen esimerkissä lyhennykset 56 000€ + investoinnit 27 500€ oli 83 500€, eli voitonjakoon jää 5 502 euroa (=ylijäämä)

KANNATTAVUUDEN TUNNUSLUVUT

KANNATTAVUUS

1. Menot/LV

Muuttuvat + kiinteät kulut/LV

2. Kannattavuuskerroin

$$\text{Kannattavuuskerroin} = \frac{\text{Yrittäjätulo}}{\text{Oman pääoman korkovaat. + yrittäjäperheen palkkavaatimus}}$$

3. Työn tuotto €/h

$$\text{Yrittäjätulo} = \text{Nettotulos} + \text{yrittäjäperheen palkkavaatimus}$$

$$\text{Työansio} = \text{Yrittäjätulo} - \text{oman pääoman korkovaatimus}$$

$$\text{Työmäärä htv} = \frac{\text{Työmäärä tuntia}}{1732 \text{ tuntia/htv}}$$

$$\text{Työtuntiansio euroa/tunti} = \frac{\text{Työansio euroa/vuosi}}{\text{Työmäärä tuntia}}$$

4. Oman pääoman tuotto-%

$$\text{Oman pääoman tuotto - \%} = 100 * \frac{\text{Yrittäjätulo} - \text{yrittäjäperheen palkkavaatimus}}{\text{Oma pääoma keskimäärin}}$$

VAKAVARAISUUDEN TUNNUSLUVUT

1. Omavaraisuusaste-%

$$\text{Omavaraisuusaste} = 100 * \frac{\text{Oma pääoma 31.12.}}{\text{Tase yhteensä 31.12} - \text{saadut ennakot 31.12.}}$$

2. Lainamäärä/LV

$$\text{Velat \% liikevaihdosta} \\ (= \text{suhteellinen velkaantuneisuus}) = 100 * \frac{\text{Velat yhteensä 31.12.}}{\text{Liikevaihto}}$$

3. Lainamäärä/Käyttökate

$$\frac{\text{Velat yhteensä 31.12.}}{\text{LV} - (\text{muut. kulut} + \text{kiint. kulut})}$$

4. Lainanhoitomenot/LV-%

$$100 * \frac{\text{Lyhennykset} + \text{korkomenot} + \text{lainan kulut}}{\text{LV}} \%$$

MAKSUVALMIUDEN TUNNUSLUVUT

MAKSUVALMIUS

1. Tulorahoitus

- + TULOT
- MENOT
- KORKOMENOT+K.tuotot
- VEROT (tuloksen mukaan)
- YKSITYISTALODEN OTOT

=TULORAHOITUKSEN MÄÄRÄ

2. Kassaylijäämä 1.1.- 31.12.

- TULORAHOITUKSEN MÄÄRÄ
- LAINAN LYHENNYKSET
- INVESTOINNIT

=YLI/ALIJÄÄMÄ

3. Kassan suhteellinen määrä

$$\frac{\text{Kassavarat 31.12}}{LV}$$

4. Kassan riittävyys, päivää

$$\frac{\text{Kassavarat 31.12.} \times 365}{\text{Maksut kassasta}}$$

TUNNUSLUKUJEN VERTAILUAINESTOJA

Luonnonvarakeskuksen Taloustohtori-palvelusta löytyy eri tuotantosuunnille tilastoja

https://taloustohtori.luke.fi/maa_ja_puutarhatalous/taustatiedot/tunnusluvut/

2010-2024E ▼ Omat valinnat ▼ Taustatiedot ▼ 2021 ▼ 2020 ▼

Tuloslaskelma ▶

Taselaskelma ▶

Tunnusluvut ▶

Yrittäjätulo tukialueittain

Yrittäjänvoitto tukialueittain

Tukien osuus tuotoista %

Kannattavuuskerroin tukialueittain

Yrittäjätulo tuotantosuunnittain

Oma pääoma tuotantosuunnittain

Työtunnit tuotantosuunnittain

Viljatilat

Muut kasvinviljelytilat

Kasvihuoneyritykset

Avomaapuutarhatilat

Lypsykarjatilat

Muut nautakarjatilat

Lammas ja vuohitilat

Sikatilat

Siipikarjatilat

Sekatilat

IAVUUTIA ja VAKAVARAISUUTTA kuvaava

Kiitos!
Kysymyksiä?
Kommentteja?